

**LÄÄNEMAA HANILA VALLAS PIVARROOTSI KÜLAS UUS-
MEREMÄE JA SIMO KINNISTU DETAILPLANEERINGU
KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMM**

Töö nr. 1206

**Tellijä:Kodiaros OÜ
Koostaja:Corson OÜ**

Tallinn 2012

Sisukord

1.1 Õiguslikud aspektid.....	3
1.2 Ülevaade kavandatud detailplaneeringust ja KSH protsessist	4
1.2.1 Detailplaneering	4
1.2.2 KSH eesmärk ja tegevused.....	5
1.2.3 Metoodika.....	6
1.2.4 Alternatiivid ja valiku põhjendused	6
2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise ulatus ja seos planeerimisdokumentidega	8
2.1 KSH ulatus	8
2.2 Seos planeerimisdokumentidega	8
3. Detailplaneeringu elluviimisega eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju nimetamine ja selgitus, s.h mõju inimese tervisele, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus ja võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku alale.....	9
4. Isikud ja asutused, keda detailplaneeringu alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi detailplaneeringu vastu.....	12
5. KSH protsess ja selle tulemuste avalikustamise ajakava	12
6. KSH ekspertide ja detailplaneeringu koostaja andmed.....	16
7. Asjast huvitatud asutuste ja isikute esitatud ettepanekud ja nendega arvestamine	17
7.1 Keskkonnaameti ettepanekud KSH programmile ja sellega arvestamine.....	17
7.2 KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi avalikul arutelul olnud arutluste ja märkuste arvestamine edasises KSH protsessis	19

Lisa 1. Pivarootsi külas Uus-Meremäe ja Simo kinnistu detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) algatamine (Hanila Vallavalitsuse korraldus 30.03.2012 nr 68).

Lisa 2. KSH algatamise teade: „Ametlikud Teadaanded“ 04.04.2012, „ Lääne Elu“ 05.04.2012 ja Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regioon 03.04.2012 nr 7-1.4/286.

Lisa 3. Keskkonnaamet Hiiu-Lääne-Saare regiooni 05.03.2012 nr HLS 6-8/12/4021-2 seisukoht KSH algatamise kohta.

Lisa 4. Detailplaneeringu põhijoonis-eskiis.

Lisa 5. Diplomi ja KMH litsentside koopiad.

Lisa 6. Keskkonnaamet Hiiu-Lääne-Saare regiooni 26.06.2012 nr HLS 6-8/12/14638-2 seisukoht KSH programmi kohta.

Lisa 7. KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi avalikustamise teade *Ametlikud Teadaanded* 17.09.2012 ja ajalehes *Lääne Elu* 18.09.2012

Lisa 8 KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi avalikustamisest teatamine menetluses osalejatele: Eesti Keskkonnaühenduste Koda 17.09.2012, Keskkonnaamet, A. Vaarik, E. Tsopp, K. Klaas, V. Zekunova, Õ. Tammik, P. Pärn, S. Saareväli 13.09.2012.

Lisa 9. KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi avaliku arutelu 05.10.2012 protokoll, osalejate nimekiri ja Keskkonnaameti märkused KSH programmile.

1 Sissejuhatus

1.1 Õiguslikud aspektid

Hanila Vallavalitsus küsis 15.02.2012 nr 7-1.4/150 Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni (edaspidi Keskkonnaamet), kui kaitseala valitseja seisukohta Hanila valla Pivarootsi küla Uus-Meremäe (katastriüksuse tunnus 19502:001:0800) ja Simo (katastriüksuse tunnus 19502:001:0420) kinnistute detailplaneeringu (edaspidi detailplaneeringu) KSH algatamise vajalikkuse kohta.

Keskkonnaamet esitas 05.03.2012 nr HLS 6-8/12/4021-2 oma seisukohta (lisa 3) KSH algatamise kohta. „Uus-Meremäe ja Simo kinnistute detailplaneeringuga kavandataval tegevusel on eeldatavalt oluline negatiivne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele ja seetõttu tuleks *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemide seaduse* (edaspidi *KeHJS*) § 33 lg 1 p 4 alusel algatada detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Lõpliku kaalutletud otsuse peab tegema detailplaneeringu algatajana kohalik omavalitsus põhjaliku eelhindangu alusel“.

Hanila Vallavalitsuse 30.03.2012 korraldusega nr 68 algatati Pivarootsi külas Uus-Meremäe ja Simo kinnistute detailplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine (lisa 1).

KSH algatamise teade ilmus avalikus väljaandes *Ametlikud Teadaanded* 04.04.2012 ja ajalehes *Lääne Elu* 05.04.2012. Hanila vald teavitas KSH algatamisest Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni 03.04.2012 nr 7-1.4/286 (lisa 2).

Hanila valla üldplaneeringuga ei ole vallas korduva üleujutusega ala piiri rannas määratud ja seega tuleb vastavalt *Looduskaitseaduse* (edaspidi *LKS*) § 35 lõige (3¹) lähtuda Hanila vallas ehitamisel ehituskeeluvööndi määramisel ühe meetri samakõrgusjoonest. *LKS* §35 lõige 4 kohaselt korduva üleujutusega veekogude ranna piiranguvöönd, veekaitsevöönd ja ehituskeeluvöönd koosnevad üleujutatavast alast ja *LKS* §-des 37–39 sätestatud vööndi laiusest.

LKS § 37 lg 1 punkt 1 sätestab ranna piiranguvööndi laiuseks Läänemerel - 200 m.

LKS § 38 lg 1 punkt 2 sätestab ranna ehituskeeluvööndi laiuseks, mererannal – 100 m.

LKS § 39 kohaselt ranna veekaitse vööndi ulatuse ja kitsendused sätestab veeseadus.

Veeseaduse § 29 lg 2 punkti 1 kohaselt on veekaitsevööndi ulatus tavalisest veepiirist Läänemerel -20 m.

Vastavalt *LKS* § 38 lõike 4 punktile 1, ehituskeeld ei laiene hajaasustuses olemasoleva ehitise õuemaale ehitatavale uuele hoonele, mis ei jää veekaitsevööndisse

Vastavalt *LKS* § 40 lõikele 1 võib ranna ehituskeeluvööndit vähendada, arvestades ranna kaitse eesmärke ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Sama paragrahvi lõige 3 sätestab, et ranna ehituskeeluvööndi vähendamine võib toimuda Keskkonnaameti nõusolekul. *LKS* § 40 lõige 4 kohaselt ehituskeeluvööndi vähendamiseks esitab KOV Keskkonnaametile taotluse ja planeerimisseaduse kohaselt: vastuvõetud üldplaneeringu; kehtestatud üldplaneeringu muutmise ettepanekut sisaldava vastuvõetud detailplaneeringu; vastuvõetud detailplaneeringu, kui kehtestatud üldplaneering puudub. Vastavalt sama

paragrahvi lõikele 5 hindab Keskkonnaamet ehituskeeluvööndi vähendamise vastavust ranna kaitse eesmärgile ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule.

LKS § 34 järgi on ranna kaitse eesmärk rannal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.

KSH programm koostatakse vastavalt 22.02.2005. a vastu võetud *KeHJS* § 36 ja avalikustamine toimub vastavalt § 37.

KSH aruanne koostatakse vastavalt *KeHJS* § 40 lõigetele 2-4 ja avalikustamine toimub sama seaduse § 37 ja 41 kohaselt.

1.2 Ülevaade kavandatud detailplaneeringust ja KSH protsessist

1.2.1 Detailplaneering

Kavandataval detailplaneeringu alal asub maatulundusmaa sihtotstarbega Uus-Meremäe kinnistu (katastritunnus 19502:001:0800; kuni 02.02.2012 nimetus Uus-Kutsari, pindala 32,74 ha) ja elumumaa sihtotstarbega Simo kinnistu (katastritunnus 19502:001:0420, pindala 0,64 ha). Simo kinnistul paikneb suvila. Uus-Meremäe kinnistul asuvad 2 elumaja koos kõrvalhoonete ja -rajatistega, külalistemaja, 2 lauta (ehitusalune pindala 876m² +202 m²) ja paadisadam.

Pivarootsi külas Uus-Meremäe ja Simo kinnistu detailplaneeringu koostamise eesmärk on muuta maatulundusmaa sihtotstarve osaliselt äri- ja elumumaks. Planeeritavad uusehitised on: Simo kinnistule suvila asemele külalistemaja-konverentsikeskus; Uus-Meremäe maaüksusele teenindava personali eluhoone koos kõrvalhoonega; 24 m kõrgune linnuvaatlus-tuletõrjeseire torn, lammaste varjualused 2 tk; 2 paadikuuri; külaplats* ühisürituste korraldamiseks, 2 meremärki ja muul faarvaatri kaitseks.

Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu *Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused* järgi asub detailplaneering väärtusliku maastiku ja roheline võrgustiku alal ning planeerimisel tuleb jälgida väärtuslike maastike ja roheline võrgustiku alade ehitus- ja kasutustingimusi.

KeHJS § 40 lg 1 kohaselt on KSH aruanne detailplaneeringu osa ja seega peab näiteks detailplaneeringu kooskõlastamisel aruande eelnõu detailplaneeringuga kaasas olema. Detailplaneeringu kooskõlastamisel Keskkonnaametis on vajalik, et detailplaneeringu seletuskirjas oleks peatükk KSH tulemuste arvesse võtmise ja vajadusel seiremeetmete rakendamise kohta.

*KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi tutvustaval avalikul arutelul 05.10.2012 otsustati (lisa 9), et külaplatsi algselt detailplaneeringus kavandatud mahus arvestades rannaniidu kooslusi ei ole õige rajada ja detailplaneeringu seletuskirjas ning joonistel (lisa 4) külaplatsi asemel märgitakse samas kohas asuv hooaja kasutusega lõkkeplats.

1.2.2 KSH eesmärk ja tegevused

KSH eesmärk on esitada detailplaneeringu lahenditele keskkonnavalaseid ettepanekuid. Vajadusel esitatakse meetmeid, mis leevendaks või ennetaks planeeringu lahendist tulla võivaid negatiivseid keskkonnamõjusid.

KeHJS § 45 lg 1 punkt 1 sätestab, et kui strateegilise planeerimisdokumendi elluviimine võib eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala, siis peab keskkonnamõju strateegilisel hindamisel eelkõige arvestama ala kaitse eesmärke.

Uus-Meremäe kinnistu jääb osaliselt nii Rame hoiualale kui ka Puhtu-Laelatu looduskaitsealale. Simo kinnistu asub Rame hoiualal (vt joonis 2). Vastavalt *LKS* § 21 lõikele 1 on Keskkonnaamet Rame hoiuala ja Puhtu-Laelatu looduskaitseala valitsejaks.

Rame hoiuala kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide – kadastike (5130), lubjarikkal mullal kuivade niitude (6210), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), loodude (6280*) ja lääne-mõökrohuga lubjarikaste madalsoode (7210*) kaitse (Vabariigi Valitsuse 28.02.2006. a määruse nr 59 *Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne maakonnas muutmine* Vabariigi Valitsuse 18. mai 2007. a määrus nr 155).

Vastavalt *LKS* § 32 lõikele 1 moodustatakse hoiuala loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku soodsa seisundi tagamiseks, kui see ei ole tagatud muul viisil.

LKS § 32 lõige 2 kohaselt on hoiualal keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi.

*Puhtu-Laelatu looduskaitseala kaitse-eeskiri*¹ on vastu võetud Vabariigi Valitsuse 21.01.2003 määrusega nr 18. Puhtu-Laelatu looduskaitseala kaitseeskirja § 1 lõike 2 järgi on kaitseala põhieesmärk looduslike ja poollooduslike koosluste ning sealse vee- ja rannikulinnustiku elupaikade kaitse. § 1 lõige 5 sätestab, et *Rahvusvahelise tähtsusega märgalade, eriti veelindude elupaikade konventsiooni* artikli 2 lõike 1 kohaselt on Puhtu-Laelatu looduskaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgala (Ramsari ala).

Uus-Meremäe ja Simo kinnistud jäävad Natura 2000 alade võrgustiku Väinamere linnu- ja loodusalale.

KSH protsessi käigus tehtav Natura hindamine esitatakse KSH aruande eraldi peatükis (täpsemalt ptk 1.2.3 kolmandas lõigus)

KSH peab selgitama, kirjeldama ja hindama strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja peamisi alternatiivseid meetmeid, tegevusi ja ülesandeid, arvestades strateegilise planeerimisdokumendi eesmärke ja käsitletavat territooriumi.

Kavandatava tegevuse KSH koostamise käigus ja tulemuste alusel esitatakse ettepanekuid kavandatavaks tegevuseks, millega on võimalik vältida või minimeerida negatiivseid keskkonnamõjusid ning edendada säästvat arengut.

KSH aruandes käsitletakse mõjutatava looduskeskkonna (maismaa elustik, looduskaitsealad, veerežiim, maastik), sotsiaal-majandusliku keskkonna (sotsiaalmajanduslikud tegurid, sh turvalisus, puhkemajandus, heaolu) ja tehiskeskkonna (hooned ja rajatised) olemust ja

mõjutatavust ning reaalsete alternatiivide võrdlust ja tõenäolist arengut, kui strateegilist planeerimisdokumenti ellu ei viida.

1.2.3 Metoodika

KSH metoodikas kasutatakse Eestis üldkasutatavat keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi, mille sisulised etapid on järgmised: algatamine, ülesande püstitamine; kavandatud tegevuse eesmärgi ja vajaduse määratlemine, alternatiivide määratlemine, huvipoolte ja hindamise valdkondade määratlemine, materjali kogumine ja tutvumine, kohtulevaatuste läbiviimine, fooni kirjeldus, mõjude ja leevendusmeetmete analüüs, alternatiivide hindamine ja võrdlemine.

KSH protsessis kuuluvad arvestamisele: teemaga haakuvad planeeringud ja arengukavad, ekspertide varasemad kogemused, varasemad lähipiirkonnas tehtud uurimistööd, kohtulevaatused, avalikustamise protsessis esitatud ettepanekud, eksperthinnangud ja muud asjassepuutuvad tööd, publikatsioonid jm.

KSH protsessi käigus tehtav Natura hindamine esitatakse KSH aruande ühes peatükis. Natura hindamise läbiviimisel kasutatakse Keskkonnaministeeriumi koduleheküljelt *Natura 2000 ala hindamine vastavalt EU loodusdirektiivi 92/43/EMÜ artikli 6 nõuetele* juhendmaterjale arvestades ka teisi Keskkonnaministeeriumi poolt väljastatud Natura hindamist (*Juhised loodusdirektiivi artikli 6 lõigete 3 ja 4 rakendamiseks Eestis*. K. Peterson, SEI. Tallinn 2006) käsitlevaid juhismaterjale.

Natura hindamine käsitleb kavandatud tegevuse ja selle alternatiivide mõju Natura 2000 võrgustiku ala terviklikkusele ja kaitse-eesmärkidele.

Protseduuriliselt järgitakse KeHJS nõutud etappe: KSH algatamisest teatamine, programmi koostamine ja avalikustamine, KSH programmi heakskiitmine, KSH aruande koostamine vastavalt heakskiidetud programmile ning aruande avalikustamine.

1.2.4 Alternatiivid ja valiku põhjendused

Kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide hindamise objektiks on detailplaneeringuga haaratud ala ja kontaktala.

Keskkonnaameti ettepanekul (lisa 6) oli KSH programmi eelnõusse lisatud alternatiiv 2. Alternatiivi lisamise põhjendus on peatükis 7.1 punktis 1.

Alternatiiv 1 (A1) – detailplaneeringuga kavandatav tegevus:

- Maatulundusmaa sihtotstarbe muutmise osaliselt äri- ja elamumaaks.
- Ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek.
- Simo kinnistule suvila asemele külalistemaja-konverentsikeskuse ehitamine.
- Uus-Meremäe maaüksusele teenindava personali eluhoone ja kõrvalhoonete ehitamine.
- 24 m kõrgune linnuvaatlus-tulekahjuseire torni*, 2 paadikuuri** ja lammaste varjualused 2 tk*** ja ehitamine.
- Lõkkeplats hooajalise inventari kasutamisega sellel alal****, 2 meremärki ja faarvaatri kaitseks muuli rajamine.

Alternatiiv 2 (A2) – 0-alternatiiv

- Detailplaneeringuga kavandatud tegevusi ei tehta.

*KOV saadud (18.07.2012) informatsiooni alusel on linnuvaatlus- ja tuletõrjeseire torn ehitatud mitte vastavuses Hanila valla ehitusmäärusele. KOV-lt saadud informatsiooni alusel tegeleb linnuvaatlus- ja tuletõrjeseire torni ehitusküsimustega Keskkonnainspektsioon. KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi tutvustaval avalikul arutelul 05.10.2012 otsustati, et KSH aruandes tuleb anda hinnang linnuvaatlus- ja tuletõrjeseire torni ehitamisest tulenevatele mõjudele looduskeskkonnale arvestades torni asumist Rame hoiualal ja Natura loodus- ja linnualal.

** KSH protsessi käigus on paadikuur I viidud paadikuuri II kõrvale arvestades Keskkonnaameti (lisad 3 ja 6) endises asukohas olnud vastuolu Puhtu-Laelatu looduskaitseala põhieesmärgiga. Lisas 4 oleval detailplaneeringu põhijoonisel on kaks paadikuuri endise paadikuuri II asukohas.

***Lammaste varjualuse I asukohta on muudetud rohkem kadakatesse kasvanud alale, et vähendada vastuolu Puhtu-Laelatu looduskaitseala põhieesmärgiga eeskätt väärtuslike looniitide (kadakate kattuvus ei ületa 30%) säilitamise suunas. Lisas 4 oleval joonisel on eeltoodust tulenevalt esialgselt muudetud varjualuse I asukohta, mõningaselt on korrigeeritud ka varjualuse II asukohta arvestades seejuures varjualuse ümbruse mõningast suuremat tallatavuse astet. Lammaste varjualused on vajalikud, et vähendada ilmastikust tulenevaid negatiivseid mõjusid (sademed ja tugevad tuuled eriti kevadel ja sügisel) lammastele. Varjualuste praegune struktuur kokkuvõttes vähendab ka tallamise mõjusid rannaniitude ja looniitide kamarale eriti sügise ja hilissügise sademeterikkal (vihm, lörts ja osaliselt lumi) perioodil. Praegu lisas 4 olev varjualuste asetus vaadatakse veelkord ekspertide poolt üle ja vajadusel muudetakse asukohti, et paremini kaitsta väärtuslikke rannaniidu ja looniidu elupaiku.

****KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi tutvustaval avalikul arutelul 05.10.2012 otsustati (lisa 9), et külaplatsi algselt detailplaneeringus kavandatud mahus arvestades rannaniidu kooslusi ja ehituskeelu vööndit ei ole õige rajada ning detailplaneeringu seletuskirjas ja joonistel külaplatsi asemel märgitakse samas kohas asuv hooaja kasutusega lõkkeplats.

Tärnidega 2-4 kirjeldustest ja lisas 4 oleval planeeringujoonisel on näha, et kavandatud tegevust on muudetud: paadikuuri I ei rajata endisesse kohta, lammaste varjualuse I asukohta on korrigeeritud ja algselt kavandatud külaplatsi ei rajata. Kõik need tegevused oleks kuulunud KSH programmi eelnõus alternatiivi 2.

Kuna kavandatud tegevust on oluliselt muudetud, täites kõiki varem alternatiivi 2 kuulunud erisusi, siis varasem alternatiiv 2 (ei kavandata külaplatsi, paadikuuri I ja lammaste varjualust I rajamist) ei sobi reaalseks alternatiiviks ja uueks alternatiiv 2-ks on 0-alternatiiv.

2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise ulatus ja seos planeerimisdokumentidega

2.1 KSH ulatus

Planeeringualal asub Uus-Meremäe kinnistu (katastritunnus 19502:001:0800; pindala 32,74 ha) ja Simo kinnistu (katastritunnus 19502:001:0420, pindala 0,64 ha).

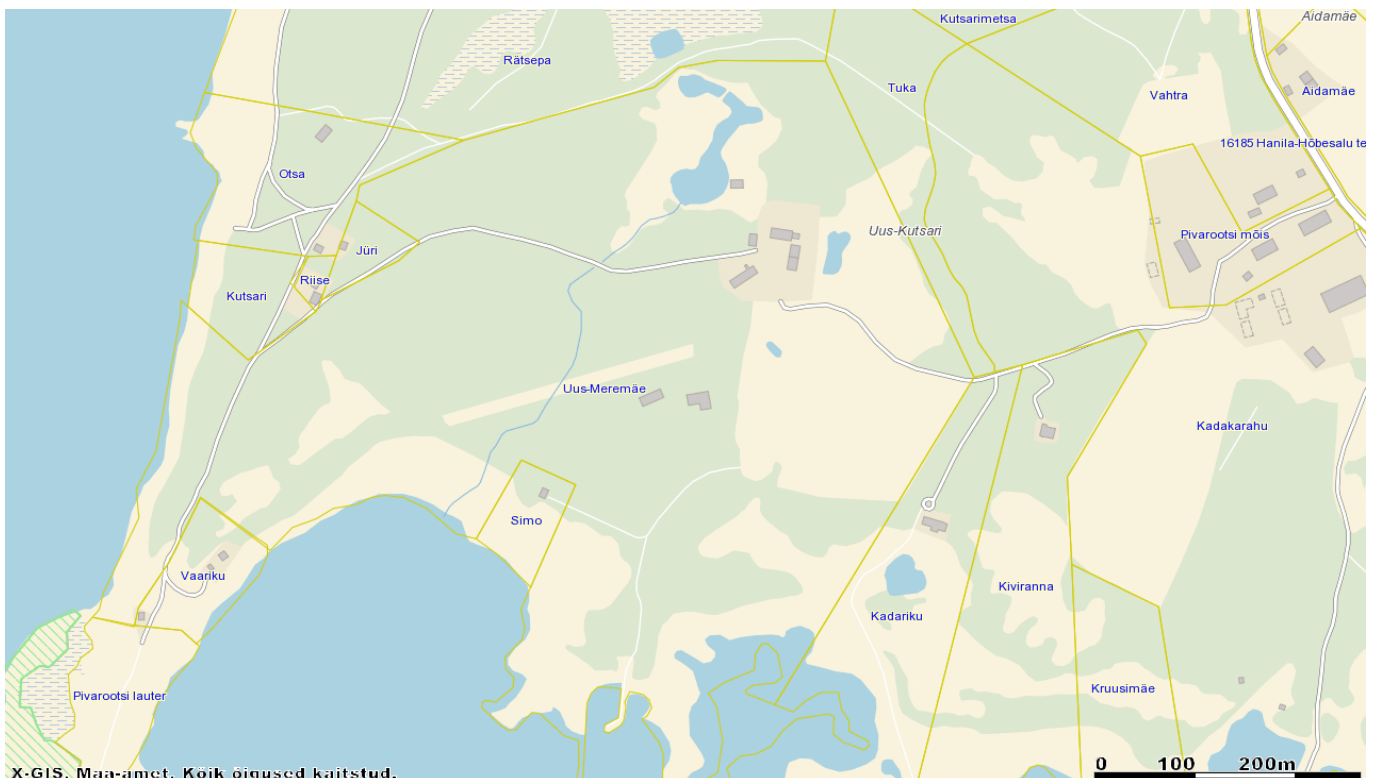
Planeeringuala piirneb (vt joonis 1):

Põhjast – Rätsepa ja Tuka kinnistu.

Läänest - Otsa, Jüri, Riise ja Kutsari kinnistute ning Liivi lahega

Lõunast – Ruilõpp (Pivarootsi laht) ja Vaariku ning Pivarootsi lauter kinnistutega.

Idast – Tuka ja Kadariku kinnistuga.

Joonis 1 Planeeringuala kinnistud ja piirinaabrid. Allikas: Maa-ameti X-GIS Geoportaal.

2.2 Seos planeerimisdokumentidega

KSH käsitleb detailplaneeringu seoseid ja vastavusi:

- Hanila valla arengukava 2008-2020. Kehtestati Hanila Vallavolikogu 28.05.2008 määrusega nr 90.
- Hanila valla üldplaneering. Kehtestati Hanila Vallavolikogu 17.12.2003. a määrusega nr 32.
- Läänemaa keskkonna arengukava 2006-2015.
- Lääne maakonnaplaneeringu teemaplaneering „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused”. 2005.
- Lääne maakonna visioon aastaks 2013.

Hanila valla üldplaneeringus on Simo kinnistu tähistatud elamumaana ja Uus-Meremäe kinnistu ala reserveeritud elamumaa. Vastavalt üldplaneeringu p 5.2.1. Territooriumite põhiotstarvete ja neile vastavad lubatud katastriüksuse sihtotstarvete liigid, on elamumaal lubatud kõrvalsihtotstarve kuni 25% ärimaaks tingimusel, et see ei riku naabrusõigusi. Seega on planeeritav tegevus kooskõlas valla üldplaneeringuga.

Keskkonnaamet 26.06.2012 omas KSH programmile antud seisukohas (lisa 6) leidis, et kuigi detailplaneeringuga kavandatud maakasutuse sihtotstarvete muutmine on üldplaneeringuga kooskõlas on tegemist üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga, kuna detailplaneeringuga tehakse täiendav ettepanek Läänemere ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks.

Antud küsimuses pöördusime KOV poole. KOV leidis, et antud ehituskeeluvööndi vähendamise (edaspidi EKV) küsimus selgub edasise detailplaneeringu menetluse käigus.

KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi tutvustaval avalikul arutelul 05.10.2012 Keskkonnaamet juhtis veel kord tähelepanu KOV erinevale arvamusele ja esitas kirjalikud märkused KSH programmile protokollis kandmiseks. Antud märkused on lisa 9 arutelu protokollis ja osalejate nimekirja järel.

KSH aruandes analüüsitakse ja hinnatakse ehituskeeluvööndi vähendamise vajadust, mittevajadust eraldi peatükis, kuna EKV otsusesel eeldatavalt võib olla oluline mõju rannaelustikule.

KSH aruandes käsitletakse ja hinnatakse Simo kinnistu külalistemaja-konverentsikeskuse ehitamist võimaliku üleujutusohu alasse. Üleujutusohust tulenevalt vajadusel esitatakse nõuded ehitusprojektile.

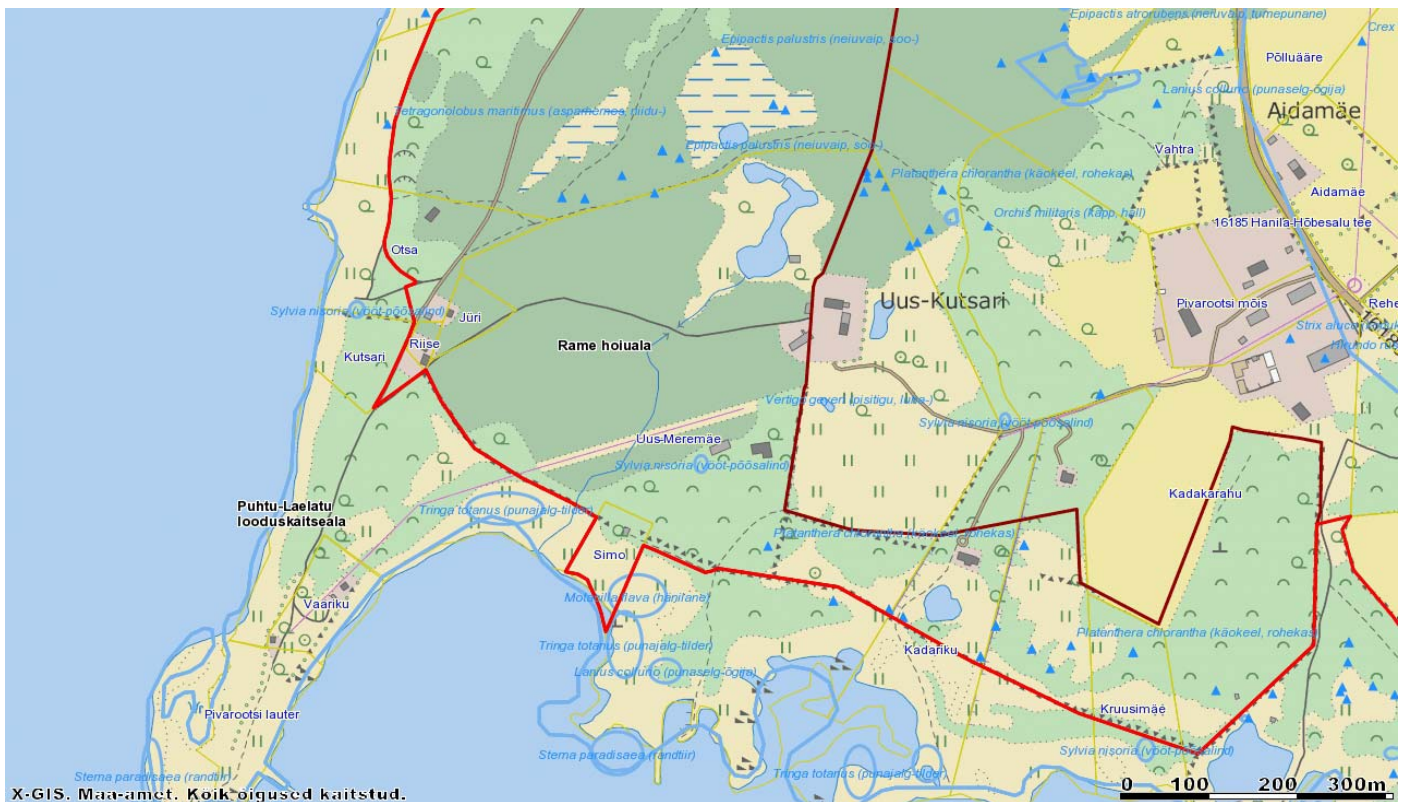
3. Detailplaneeringu elluviimisega eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju nimetamine ja selgitus, s.h mõju inimese tervisele, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus ja võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

KSH käsitleb detailplaneeringuga kavandatud tegevustest tulenevaid või kaasnevaid võimalikke keskkonnamõjusid.

Nagu joonisest 2 näha jääb Uus-Meremäe kinnistu rand Puhtu-Laelatu looduskaitsealale. Simo kinnistu ja Uus-Meremäe kinnistu rannast kaugemale jääb Rame hoiuala. Ainult Uus-Meremäe kinnistu kirdeosa jääb Rame hoiualast välja. Planeeringualal asuvad kaitsealuste liikide elupaigad on suurendamisel nähtavad. Kaitsealuste liikide elupaigad on kantud ka lisa 4 olevale detailplaneeringu eskiisi joonisele.

Kaitsealustest liikidest on planeeringualal esindatud luha-pisitigu (*Vertigo geyeri*), hänilane (*Motacilla flava*), punajalg- tilder (*Tringa totanus*), vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*) jt. Planeeringualal tehtavate välivaatuste käigus tuvastatud kaitsealused liigid esitatakse KSH aruandes.

Planeeringuga kavandatakse Simo maaüksusel suvila laiendamisega rajada külalistemaja-konverentsikeskus. Samas Simo maaüksusel on inventeeritud esmatähtsad elupaigatüübid: kesk- ja lõunaosas (rannas) rannaniidud (1630*) ja põhjaosas (suvila ümbrus) lood e alvarid (6280*). Külalistemaja-konverentsikeskuse rajamisega eeldatavalt suureneb elupaigatüüpidele inimtegevuse negatiivne mõju: võimalik elupaigatüüpide vähenemine, tallamine, elustiku häirimine. Kuna tegemist on kaitstava loodusobjektiga ja Natura 2000 võrgustikku kuuluva alaga, tuleb selgitada välja ja hinnata inimtegevuse suurenemisest tulenevad mõjud, eelkõige olulised negatiivsed mõjud Rame hoiuala kaitseväärtustele.

Joonis 2. Planeeringu- ja selle lähialal olevad kaitsealused objektid. Allikas: Maa-ameti X-GIS Geoportaal.

Kaitseala valitseja esitatud nõuded, ettepanekud ja põhjendused detailplaneeringule ning KSH algamiseks (lisa 3):

- Detailplaneeringu eskiislahenduse kohaselt on Uus-Meremäe kinnistu Puhtu-Laelatu looduskaitseala Puhtu-Laelatu piiranguvööndisse jäävale alale kavandatud 2 paadikuuri (edaspidi läänepoolne paadikuur on paadikuur I ja idapoolne paadikuur on paadikuur II), lammaste varjualune (edaspidi lammaste varjualune I) ja külaplats (hõlmab tantsuplatsi, istepinke, lõkkeplatsi ja varjualust) ühisürituste korraldamiseks.
- Arvestades LKS-s sätestatud, jäävad detailplaneeringu eskiislahenduse järgi 2 paadikuuri, lammaste varjualune I ja külaplats ranna ehituskeeluvööndisse. Paadikuur I ja lammaste varjualune I kavandatud kaitstavale elupaigatüübile lood ja külaplatsi ala on kavandatud elupaigatüübile rannaniidud. Eelmise ja selle punkti teemat on käsitletud peatükis 1.2.4 ja 7.2 ning lisa 9.
- LKS § 3 lg 1 sätestab, et loodusliku elupaiga seisund loetakse soodsaks, kui selle looduslik levila ja alad, mida elupaik oma levila piires hõlmab, on muutumatu

suurusega või laienemas ja selle pikaajaliseks püsimiseks vajalik eriomane struktuur ja funktsioonid toimivad ning tõenäoliselt toimivad ka prognoosimisulatusse jäävas tulevikus.

- Uus-Meremäe kinnistu Rame hoiualale jäävale alale planeeritakse lammaste varjualuse (edaspidi lammaste varjualune II) ehitamist samuti poollooduslikule kooslusele. Hoiuala üheks kaitse-eesmärgiks on poollooduslike koosluste kaitse ja soodsa seisundi säilimine. Poolloodusliku koosluse säilimiseks on karjatamine vajalik tegevus ja seega võib lammaste varjualust lugeda hoiuala kaitse-eesmärkide saavutamist toetavaks ehitiseks. Arvestades seda, et poollooduslike koosluste säilimine on tagatud lammaste karjatamise tulemusena, on karjatamise positiivne mõju oluliselt suurem kui negatiivne mõju tulenevalt poolloodusliku koosluse pindala vähenemisest lammaste varjualuse ehitamise tõttu. Seetõttu nõustub Keskkonnaamet lammaste varjualuse II kavandamisega, kuid Keskkonnaamet palub varjualuse kavandada selliselt, et Uus-Meremäe ja Simo kinnistute hooldamiseks poleks vaja poollooduslikele kooslustele rohkem kariloomade varjualuseid rajada.
- Teenindava personali eluhood on kavandatud hoiuala serva-alale ja 24 m kõrgune linnuvaatlus-tulekahjuseire torn alale, kus ei ole inventeeritud elupaigatüüpe. Nende ehitiste kavandamisele ei ole Keskkonnaametil vastuväiteid.
- Keskkonnaamet on planeeringu eskiislahenduse ja olemasoleva eelhindangu põhjal seisukohal, et planeeringuga kavandatav suurendab ala kasutuskooormust, sest plaanitakse olemasoleva suvila laiendamist, ehitades selle asemele külalistemaja - konverentsikeskuse. Kasutuskooormuse suurenemine, mis toimub eeldatavalt peamiselt kevad-suvisel perioodil ehk lindude pesitsemise ajal, võib negatiivselt mõjutada planeeringualal leiduvaid kaitsealuseid linnuliike. Poollooduslike koosluste jätkuva hooldamisega tagatakse küll nende soodne seisund, kuid kasutuskooormuse suurenemine koostoimes ehitustegevuse ja inimõju suurenemisega suurendab ka kumulatiivset negatiivset mõju. Arvestades detailplaneeringu koostamisel käesolevas kirjas toodud Keskkonnaameti tähelepanekutega, on võimalik tõenäolist negatiivset keskkonnamõju Uus-Meremäe kinnistu osas oluliselt vähendada.

Kaitseala valitseja esitatud nõuete ja põhjendustega arvestatakse KSH edasises protsessis ja KSH aruande koostamisel.

Eeldatavalt olulisemate keskkonnamõjudena nii ehitamisel kui ka hoonete ja rajatiste eksploatatsioonil käsitletakse:

- Mõju taimestikule ja looduskooslustele.
- Mõju loomastikule ja linnustikule.
- Mõju merekeskkonnale.
- Mõju kaitsealadele, kaitse eesmärkidele ja kaitsekorraldusele sh mõju Natura 2000 võrgustiku aladele.
- Vastavus planeeringutele ja arengukavadele.
- Sotsiaalsed aspektid- sh mõju inimese tervisele, varale ja heaolule.
- Kumulatiivne mõju.
- Tuuakse välja negatiivsed mõjud ja riskid ning vältimise ja leevendamise meetmed.

KSH aruandes käsitletakse, analüüsitakse ja hinnatakse mõjusid kaitsealadele ja kaitstavatele objektidele ning võimalikku mõju Natura 2000 võrgustiku alale, sealhulgas planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnevat mõju Natura 2000 ala terviklikkusele ja kaitse-eesmärkidele.

Planeeringuala kaugus Eesti–Läti riigi merepiiri lähimast punktist on ca 65 km. Mõõdetud Eesti Veeteede Ameti Väinameri ja Liivi laht Paldiskist Ventspilsini (nr 305) kaardilt (1:250000). Detailplaneeringus kavandatu rajamine ning edaspidine ekspluatatsioon olulist piiriülest keskkonnamõju ei põhjusta, kuna antud tegevused on väikesemahulised, lühiajalised ja toimuvad lokaalselt planeeringuala piires.

Detailplaneeringu elluviimisega ei kaasne piiriülest keskkonnamõju.

4. Isikud ja asutused, keda detailplaneeringu alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi detailplaneeringu vastu

- Eesti Keskkonnaühenduste Koda
- Hanila valla elanikud
- Hanila Vallavolikogu ja Vallavalitsus
- Keskkonnaamet
- Naaberkiinnistute omanikud

Lisas 7 on KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi avalikustamise teade *Ametlikud Teadaanded* 17.09.2012 ja ajalehes *Lääne Elu* 18.09.2012

Lisas 8 on KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi avalikustamisest teatamine menetluses osalejatele: Eesti Keskkonnaühenduste Koda 17.09.2012, Keskkonnaamet, A. Vaarik, E. Tsopp, K. Klaas, V. Zekunova, Õ. Tammik, P. Pärn, S. Saareväli 13.09.2012.

5. KSH protsess ja selle tulemuste avalikustamise ajakava

- Hanila Vallavalitsuse 30.03.2012 korraldusega nr 68 algatati Pivarootsi külas Uus-Meremäe ja Simo kiinnistute detailplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine (lisa 1).
- KSH algatamise teade ilmus avalikus väljaandes *Ametlikud Teadaanded* 04.04.2012 ja ajalehes *Lääne Elu* 05.04.2012. Hanila vald teavitas KSH algatamisest Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni 03.04.2012 nr 7-1.4/286 (lisa 2).
- Detailplaneeringute koostamise algatamise ning keskkonnamõjude strateegilise hindamise algatamise otsustega sai tutvuda Hanila Vallavalitsuses aadressil Keskuse tee 3, Kõmsi küla, Hanila vald, Lääne maakond ja www.hanila.ee.
- Ekspertid koostöös strateegilise planeerimisdokumendi koostajaga koostasid KSH programmi ja andsid selle strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldajale (edaspidi Hanila Vallavalitsus).
- Hanila Vallavalitsus saatis 01.06.2012 nr 7-1.4/461 vastavalt KeHJS §36 lõige 3 KSH programmi seisukoha võtmiseks Keskkonnaametile (KSH järelevalvaja ja kaitseala valitseja).
- Keskkonnaameti 26.06.2012 nr HLS 6-8/12/14638-2 seisukoha (lisa 6) alusel eksperdid koostöös planeerijaga täiendasid KSH programmi ja planeeri esitasid selle koos detailplaneeringu eskiisiga Hanila Vallavalitsusele avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu korraldamiseks.

- Lisas 7 on *Ametlikud Teadanded* 17.09.2012 ja ajalehes *Lääne Elu* 18.09.2012 ilmunud avalikustamise teade. Lisas 8 on menetluses osalejatele saadetud avalikustamise teade.
- KSH programmiga, detailplaneeringu eskiisiga ja lähtedokumentidega sai tutvuda 20.09 - 04.10.2012 Hanila Vallavalitsuses selle lahtioleku aegadel. Kontaktisik: Maie Vokk, tel 477 2243, e-post: vv@hanila.ee.
- KSH programmiga sai tutvuda ka Hanila valla veebilehel: www.hanila.ee.
- KSH programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi sai esitada kirjalikult Hanila Vallavalitsusele kuni 04.10.2012. Hanila Vallavalitsusele kirjalikult ettepanekuid ei esitatud.
- KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi tutvustav avalik arutelu toimus 05.10.2012 algusega kell 11.00 Uus-Meremäe kinnistu külaliste majas (Pivarootsi küla, Hanila vald 90126 Lääne mk). Avaliku arutelu protokoll, osalejate nimekiri ja Keskkonnaameti kirjalikud märkused on lisas 9.
- Ekspertid koos DP koostajaga täiendasid 08. – 12.10.2012 avalikustamise materjalide alusel KSH programmi. Täiendatud KSH programmi koos nõutud koopiatega ja avaliku arutelu protokolliga esitab Hanila Vallavalitsus (KeHJS §39 lõige 1) KSH järelevalvajale heakskiitmiseks (oriendteeruvalt 15.10.2012).
- KSH järelevalvaja teatab oma otsusest 14 päeva jooksul vastavalt KeHJS § 39 lõige 2 (oriendteeruvalt 30.10.2012).
- KSH läbiviimine ja aruande koostamine toimub heakskiidetud KSH programmi alusel. Peale KSH programmi heakskiitmist koostöös detailplaneeringu koostajatega koostavad KSH eksperdid KSH aruande.
- Valminud KSH aruanne avalikustatakse ja korraldatakse koos strateegilise planeerimisdokumendi eelnõuga avalik arutelu (Keskkonnaameti ettepanekul ja KOV otsusel – käsitletud ptk 7.1 punktis 6 ja selle allpunktis). Erinevuseks KSH programmi avalikustamisest on see, et vastavalt KeHJS § 41-le on väljapaneku tähtaeg vähemalt 21 päeva (oriendteeruvlt 29.11. – 18.12.2012). Enne arutelu peab kõigil soovijatel olema võimalik KSH aruandega ja detailplaneeringu eelnõuga tutvuda vähemalt 21 päeva jooksul avalikul väljapanekul ning saada esitada aruande kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi.
- KSH aruande avalikustamine peab toimuma KeHJS § 41 sätestatud korras arvestades sama paragrahvi kolmes lõikes tooduga.
- Peale KSH aruande avalikku arutelu täiendavad eksperdid aruannet avaliku arutelu protokolliga, avalikustamise käigus esitatud ettepanekutega, vastavate lisade ja materjalidega ning annavad Hanila Vallavalitsusele, kes saadab KSH täiendatud aruande koos detailplaneeringuga Keskkonnaametile heakskiitmiseks (oriendteeruvalt 21.01.2013).
- KSH aruande heakskiitmine toimub menetluse etapis, kus detailplaneeringu põhilahendused enam ei muutu, reeglina peale detailplaneeringu avaliku väljapaneku toimumist. See väldib olukorra, kus detailplaneeringu põhilahenduste muutudes võib tekkida vajadus KSH menetluse uuesti algatamiseks või mingite etappide kordamiseks.
- Vastavalt KeHJS § 42 lõige 2 teatab järelevalvaja oma otsuse 30 päeva jooksul (oriendteeruvalt 26.02.2013).

Planeerimisdokumendi teavitamine peab toimuma vastavalt KeHJS § 44 lõigetele 1 ja 2. Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldaja teatab strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamisest elektrooniliselt, liht- või tähtkirjaga 14 päeva jooksul

kehtestamise otsuse tegemisest arvates: käesoleva seaduse § 33 lõikes 6 ja § 36 lõike 2 punktis 3 nimetatud asutustele ja isikutele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise järelevalvajale.

Strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamisest teatamise korral tuleb tagada, et käesoleva seaduse §-des 33 ja 36 nimetatud asutustele ja isikutele ning piiriülese keskkonnamõju hindamisel osalenud mõjutatavale riigile oleks kättesaadav:

- 1) kehtestatud strateegiline planeerimisdokument;
- 2) ülevaade strateegilises planeerimisdokumendis keskkonnamõju arvessevõtmisest;
- 3) ülevaade strateegilises planeerimisdokumendis keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemuste arvessevõtmisest;
- 4) ülevaade strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel peamiste alternatiivsete võimaluste hulgast valiku tegemise põhjustest;
- 5) strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva võimaliku olulise keskkonnamõju seireks kavandatud meetmete kirjeldus.

Tabelis 1 on Hanila valla Pivarootsi küla Uus-Meremäe ja Simo kinnistute detailplaneeringu KSH protsessi korralduse ajakava.

Tabel 1

Jk nr	KSH etapid	Tegevuse kirjeldus ja läbiviija	Kestvus
1.	KSH programm	Koostamine ja esitamine Hanila Vallavalitsusele (detailplaneeringu koostamise korraldaja). Ekspertid koostöös strateegilise planeerimisdokumendi koostajaga.	22.-28.05.2012
2.	KSH programmi kohta seisukoha küsimine	Hanila VV saatis vastavalt KeHJS §36 lõige 3 KSH programmi seisukoha võtmiseks Keskkonnaametile.	01.06.2012
3	KSH programmi kohta seisukoha esitamine	KA esitas oma seisukoha KSH programmile.	26.06.2012
4	KSH programmi täiendamine	KA seisukoha alusel eksperdid koostöös planeerijaga täiendasid avalikustamiseks Hanila vallale esitatavat KSH programmi.	24. – 30.08.2012
5	KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi tutvustamise avalikustamisest teatamine	Hanila VV korraldas avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu toimumisest teatamise vastavalt KeHJS §37 lõige 1	13. – 18.09.2012
3.	KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi tutvustuse avalik väljapanek	Hanila VV korraldas vähemalt 14 –päevase kestvusega avaliku väljapaneku.	20.09. – 04.10.2012
4.	KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi tutvustuse avalik arutelu	Hanila VV korraldas avaliku arutelu. Osalejad: avalikkus, arendaja, planeerija, eksperdid, KSH järelevalvaja (KA).	05.10.2012
5.	KSH programmi ja	Ekspertid koos DP koostajaga täiendasid	08.- 12.10.2012

	detailplaneeringu eskiisi täiendamine	avalikustamise materjalide alusel KSH programmi. DP koostaja täiendas detailplaneeringu eskiisi, mis on KSH programmi lisaks 4. Täiendatud KSH programmi koos nõutud koopiatega ja avaliku aruelu protokolliga esitab Hanila VV (KeHJS §39 lõige 1) KSH järelevalvajale heakskiitmiseks	15.10.2012
6.	KSH programmi heakskiitmine	KSH järelevalvaja otsustab 14 päeva jooksul KSH programmi heakskiitmise või heakskiitmata jätmise	15. – 30.10.2012
7.	KSH aruande koostamine paralleelselt toimuva detailplaneeringu eelnõu täiendamine	Ekspertid lähtudes heakskiidetud KSH programmist koostavad koostöös planeerijaga KSH aruande. Aruande koostamise protsessis toimub detailplaneeringu eelnõu lõpliku variandi väljatöötamine.	31. 10. – 23.11.2012
9.	KSH aruande ja DP eelnõu avalikustamisest teatamine	Hanila VV poolt toimub avalikustamine ja sellest teatamine vastavalt vastavalt KeHJS §37 lõige 1 ja KeHJS §41 lõige 1.	26. – 28.11.2012
10.	KSH aruande ja DP eelnõu avalik väljapanek	Hanila VV korraldab vastavalt KeHJS §41 lõige 2 koos strateegilise planeerimisdokumendi eelnõuga vähemalt 21-päevase kestvusega avaliku väljapaneku.	29.11. – 18.12.2012
11.	KSH aruande ja DP eelnõu avalik arutelu	Arendaja korraldab aruande tutvustamiseks avaliku arutelu. Osalejad: avalikkus, arendaja, planeerija, eksperdid, järelevalve.	19.12.2012
12.	KSH aruande täiendamine	Ekspertid täiendavad avalikustamise materjalide alusel KSH aruannet. Planeerimise korraldaja saadab KSH aruande kohta liht- või tähtkirjaga saatnud isikutele selgituskirja esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamise või mitteamvestamise kohta ning vastused küsimustele. Peale avalikustamise materjalidega KSH aruande täiendamist ekspertide poolt esitab Hanila VV aruande koos detailplaneeringuga KSH järelevalvajale heakskiitmiseks.	20.12.2012 – 18.01.2013 21.01.2013
13.	KSH aruande heakskiitmine	KSH järelevalvaja teeb otsuse 30 päeva jooksul.	26.02.2013

Tabelis 1 toodud ajakavas on kuni 05.10.2012 esitatud KSH protsess seniselt kulunud ajad. Ajakavasse on kandmata KOV-se, planeerija ja ekspertide erinevate töökorralduste ning korralduste puhkuste ajad, avalikustamise korraldamiseks sobiva aja leidmiseks koos ajalehe teate jaoks sobiva aja leidmise perioodid. Alates 05.10.2012 on ajakraafikus kuupäevad KSH protsessi eeldatavalt lühima menetluse (ainult mõnepäevased varud) kohaselt. Uuringute tegemiseks kulunud aega ei ole sees, sest see toimub paralleelselt menetluse käiguga.

6. KSH ekspertide ja detailplaneeringu koostaja andmed

Keskkonnamõju strateegilise hindamise töögruppi juhib KeHJS § 34 lõige 3-le vastav OÜ Corson keskkonnaekspert Toomas Liiv (lisa 5, diplom nr 002127, punktid 45 ja 46; tegevuslitsents nr KMH0119).

Töögrupp:

Toomas Liiv - OÜ Corson, litsentseeritud keskkonnaekspert (tegevuslitsents nr KMH0119 annab õiguse hinnata järgmiste tegevus- ja mõjuvaldkondade keskkonnamõju: tegevusvaldkonnad – energeetika, reoveekäitlus, vesi ja kanalisatsioon, veeteede ja sadamate ehitus, veekogu süvendamine ja veekogusse tahkete ainete kaadamine, ehitus, teenindus; mõjuvaldkonnad – pinnas- ja maastik, hüdrodünaamika ja rannaprotsessid, soojus, veesaaste ja veetase), planeerimise ekspert, töögrupi juht.

Peeter Vissak- bioloog.

Tatjana Tihhomirowa- OÜ Corson, tehnorajatised ja -võrgud.

Uno Liiv – OÜ Corson, tehnikadoktor, planeerimine.

Nelly Oldekop – Corson OÜ, TTÜ tehnikateaduse magister, planeerimine

Kalev-August Parksepp – OÜ Corson projektijuht, litsentseeritud keskkonnaekspert (tegevuslitsents nr KMH0120 annab õiguse hinnata järgmiste tegevus- ja mõjuvaldkondade keskkonnamõju: tegevusvaldkonnad – põllumajandus, maaparandus, metsamajandus, jäätmekäitlus, vesi ja kanalisatsioon, puhkemajandus ja haljastus, transport ja liiklus; mõjuvaldkonnad – pinnas- ja maastik, jäätmeteke, maismaa taimestik, mets, kaitstavad loodusobjektid, Natura hindamine).

Detailplaneeringu kehtestaja: Hanila Vallavolikogu (aadress: Keskuse tee 3, Kõmsi Hanila vald 90102 Läänemaa, tel: 477 2243, faks: 477 5146, e-post: vv@hanila.ee).

Detailplaneeringu koostamise ja KSH algataja ning koostamise korraldaja: Hanila Vallavalitsus (aadress: Keskuse tee 3, Kõmsi Hanila vald 90102 Läänemaa, tel: 477 2243, faks: 477 5146, e-post: vv@hanila.ee).

Detailplaneeringu koostaja: OÜ ConArte (Tartu mnt 84a, Tallinn).

KSH järelevalvaja: Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni (aadress: Kiltsi tee 10, 90403 Haapsalu, tel: 4724720, laane@keskkonnaamet.ee)

Keskkonnamõju strateegiline hindaja: OÜ Corson, Akadeemia tee 21d-201, 12881 Tallinn (e-post: corson@corson.ee). Kontaktisik Toomas Liiv, kontakt tel: 5653373, e-post: toomas@corson.ee .

7. Asjast huvitatud asutuste ja isikute esitatud ettepanekud ja nendega arvestamine

7.1 Keskkonnaameti ettepanekud KSH programmile ja sellega arvestamine

Hanila Vallavalitsus saatis 01.06.2012 nr 7-1.4/461 Hanila valla Pivarootsi küla Uus-Meremäe ja Simo kinnistute detailplaneeringu KSH programmi Keskkonnaametile seisukoha saamiseks.

Lisas 6 on Keskkonnaamet Hiiu-Lääne-Saare regiooni 26.06.2012 nr HLS 6-8/12/14638-2 seisukoha KSH programmi kohta.

Keskkonnaameti nummerdatud ettepanekud lisas 6 oleva kirja järjestuses ja all on punktadena nendega arvestamine:

1. Keskkonnaamet 05.03.2012 kirjaga nr HLS 6-8/12/4021-2 juhtis tähelepanu asjaolule, et Uus-Meremäe kinnistule detailplaneeringuga kavandatud paadikuur I, lammaste varjualune I ja külaplatsi asukoht on vastuolus Puhtu-Laelatu looduskaitseala põhieesmärkidega, kuna ehitamise tulemusel väheneb kaitstavate elupaigatüüpide pindala ja halveneb looduslike elupaikade soodne seisund. Seega tulenevalt LKS-st ja Puhtu-Laelatu looduskaitseala kaitse-eesmärkidest ei ole lubatud detailplaneeringuga kavandada Uus-Meremäe kinnistu rannaniidu alale külaplatsi, loo-alale paadikuuri I ja lammaste varjualust I. Keskkonnaameti hinnangul on vajalik KSH programmi täiendada, lisades KSH programmi peatükki 1.2.4 alternatiivi, milles käsitletakse vaid nende ehitiste planeerimist, mida Keskkonnaamet kaitseala valitsejana on oma eelnimetatud kirjas aktsepteerinud, ja jäetakse välja need, mida kaitseala valitseja hinnangul kaitstavale elupaigatüübile ehitada ei saa.
  - KSH programmi peatükis 1.2.4 *Alternatiivid ja valiku põhjendused* on alternatiivi teemat (ei kavandata paadikuuri I, lammaste varjualuse I ja külaplatsi rajamist) käsitletud.
2. KSH programmi peatükis 2.2 on välja toodud, et planeeritav tegevus on kooskõlas Hanila valla üldplaneeringuga, kuna üldplaneeringus on Simo kinnistu tähistatud elamumaana ja Uus-Meremäe kinnistu reserveeritud elamumaana. Kuigi detailplaneeringuga kavandatud maakasutuse sihtotstarvete muutmine on üldplaneeringuga kooskõlas, on Keskkonnaameti hinnangul ikkagi tegemist üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga, kuna detailplaneeringuga tehakse täiendav ettepanek Läänemere ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks.
  - Antud küsimuses pöördusime KOV poole. KOV leidis, et antud ehituskeeluvööndi vähendamise (edaspidi EKV) küsimus selgub edasise detailplaneeringu menetluse käigus.
  - KSH aruandes EKV vajadust, mittevajadust käsitletakse eraldi peatükis, kuna EKV otsusesel on eeldatavalt oluline mõju rannaelustikule.
  - Keskkonnaamet juhtis ehituskeeluvööndi vähendamise küsimusele tähelepanu KSH programmi 05.10.2012 avalikul arutelul ja esitas kirjalikud märkused protokollis juurde (lisa 9).
  - Teemat on käsitletud ptk 2.2 ja 7.2.
3. KSH programmi peatükkide 1.2.2 ja 3 teksti mitmed lõigud on sõna-sõnalt samad, mis Keskkonnaameti 05.03.2012 kirjas nr HLS 6-8/12/4021-2. Vastavalt KeHJS § 36 lg 1-

le koostab KSH programmi keskkonnamõju strateegilise hindamise ekspert koostöös strateegilise planeerimisdokumendi koostajaga.

- KSH programmi senine koostamine on valminud ekspertidel koostöös planeerijaga. Arvestades tähelepanu juhtimisele on peatükke 1.2.2 ja 3 korrigeeritud.
  - Vastavalt *KeHJS* § 36 lõige 2 punktile 6 KSH programm kirjeldab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud asutuse ja isiku esitatud seisukohti. Antud juhul Keskkonnaameti seisukohtadega kirju. Esimene kirjas 05.03.2012 nr HLS 6-8/12/4021-2 (lisa 3) esitas Keskkonnaamet kaitsealade valitsejana oma seisukohad (põhjendustega nõuded ja ettepanekud) KSH algatamise kohta. Teises kirjas KSH programmi kohta (lisa 6) esitas Keskkonnaamet oma seisukohad kui KSH järelevalvaja ja kaitsealade valitseja. Kasutades KSH programmis seisukohtades esitatud ettepanekuid ja nõudeid terviklõikudena olid ja on kasutatud viiteid allikale.
4. Peatükki 3 peaks Keskkonnaameti hinnangul lisama käsitletavate eeldatavalt olulisemate keskkonnamõtjude hulka ka mõju merekeskkonnale, sest muuli rajamine merre mõjutab eeldatavalt ka merekeskkonda.
- Ettepanekut arvestades on peatükki 3 eeldatavalt olulisemate keskkonnamõtjude loetelule lisatud mõju merekeskkonnale.
  - Merekeskkonnale avalduvate mõjude väljaselgitamiseks on kavandatud teha KSH protsessis matemaatiline modelleerimine. KSH aruandes esitatakse modelleerimise tulemused ja nende tulemustele vastavalt esitatakse merekeskkonnale avalduvate mõjudele leevendusmeetmed.
5. Samuti peaks peatüki 3 punkti alla „Mõju kaitsealadele, kaitse eesmärkidele ja kaitsekorraldusele“ lisama „sh mõju Natura 2000 võrgustiku aladele“.
- Ettepanekut arvestades on peatükki 3 eeldatavalt olulisemate keskkonnamõtjude loetelus „Mõju kaitsealadele, kaitse eesmärkidele ja kaitsekorraldusele sh mõju Natura 2000 võrgustiku aladele“.
6. Keskkonnaameti hinnangul tuleks programmi täiendada eeldatava ajagraafikuga. *KeHJS* § 36 lg 2 p 4 kohaselt peab KSH ajakava tulenema strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ajakavast ja kuna KSH on tihedalt seotud planeeringu koostamisega (peab moodustama tervikprotsessi, et täita eesmärk arvestada KSH tulemusi planeeringu koostamisel ja kehtestamisel), teeb Keskkonnaamet ettepaneku lisada ajakavasse ka planeeringu koostamise ajakava, sidudes kavas omavahel planeeringu ja KSH etapid (nt KSH ja planeering oleks mõistlik avalikustada koos jne).
- KOV teatel KSH programmi avalikustamine toimub koos detailplaneeringu eskiis tutvustusega.
  - KSH aruande avalik väljapanek ja avalik arutelu toimub koos strateegilise planeerimisdokumendi eelnõu väljapaneku ja avaliku aruteluga. Avaliku väljapaneku kestuseks on mitte vähem kui 21 päeva.
  - Peatükki 5 ja selle tabelit on oluliselt korrigeeritud arvestades ka lisas 9 Keskkonnaameti märkuseid.
7. Keskkonnaameti hinnangul peaks keskkonnamõtjude hindamise käigus erilist tähelepanu pöörama Natura hindamisele. Praeguses programmis on hindamise eesmärgina toodud, et KSH eesmärk on esitada detailplaneeringu lahenditele keskkonnavalaseid ettepanekuid, mis leevendaks või ennetaks planeeringu lahendist tulla võivaid negatiivseid keskkonnamõtjuseid. Kui strateegilise planeerimisdokumendi elluviimine võib eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala, peab

keskkonnamõju strateegilisel hindamisel eelkõige arvestama ala kaitse eesmärgi (KeHJS § 45 lg 1 p 1).

- Arvestatud: peatükki 1.2.2 algusest on lisatud lõik: „KeHJS § 45 lg 1 punkt 1 sätestab, et kui strateegilise planeerimisdokumendi elluviimine võib eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala, siis peab keskkonnamõju strateegilisel hindamisel eelkõige arvestama ala kaitse eesmärgi“.

7.2 KSH programmi ja detailplaneeringu eskiisi avalikul arutelul olnud arutluste ja märkuste arvestamine edasises KSH protsessis

Pivarootsi küla Uus-Meremäe/Simo detailplaneeringu eskiisprojekti ja KSH programmi avalik arutelu toimus 05.10.2012 algusega kell 11.00 Pivarootsi külas Uus-Meremäe kinnistu külalistemajas.

Koosoleku juhataja oli A. Peksar ja protokollija M. Vokk. Avaliku arutelu protokoll ja osalejate nimekiri ning Keskkonnaameti kirjalikud märkused on lisas 9.

Avalikustamise protsessis kirjalikke ettepanekuid (Keskkonnaameti märkuseid on lisas 9 ja mõningaselt neid ka arutelul käsitleti) KSH programmi ega detailplaneeringu eskiisi kohta ei esitatud.

Alljärgnevalt on arvestades lisade 3 ja 6 materjale, avalikustamise protsessis, avalikul arutelul ja kinnistul ringkäigu ajal toimunud arutluste ning nähtu põhjal üles kerkinud KSH aruandes käsitlemist ja analüüsi vajavad küsimused ning nende käsitus:

1. Linnuvaatus- ja tuletõrjeseire torn.
  - KSH aruandes antakse hinnang linnuvaatus- ja tuletõrjeseire torni ehitamisest looduskeskkonnale tulenevatele mõjudele arvestades torni asumist Rame hoiualal ja Natura loodus- ja linnualal.
  - Teemat on käsitletud KSH programmi ptk 1.2.4 tärniga*.
2. Kavandatava muuli mõju merekeskkonnale.
  - Merekeskkonnale avalduvate mõjude väljaselgitamiseks on kavandatud teha KSH protsessis matemaatiline modelleerimine. KSH aruandes esitatakse modelleerimise tulemused ja nende tulemustele vastavalt esitatakse merekeskkonnale avalduvate mõjudele leevendusmeetmed.
3. Lammaste varjualused.
  - Teemat on täiendavalt käsitletud KSH programmi ptk 1.2.4 tärniga*** ja lisas 9.
4. Paadikuurid.
  - Teemat on täiendavalt käsitletud KSH programmi ptk 1.2.4 tärniga** .
5. Külaplats.
  - Teemat on käsitletud KSH programmi ptk 1.2.4 tärniga**** ja lisas 9.
6. Ehituskeeluvööndi vähendamine.
  - KSH aruandes analüüsitakse ja hinnatakse ehituskeeluvööndi vähendamise vajadust, mittevajadust eraldi peatükis, kuna ehituskeeluvööndi vähendamise otsusel eeldatavalt võib olla oluline mõju rannaelustikule.

7. Simo kinnistu külalistemaja-konverentsikeskuse ehitamine võimaliku üleujutusohu alasse.
  - KSH aruandes käsitletakse ja hinnatakse Simo kinnistu külalistemaja-konverentsikeskuse ehitamist võimaliku üleujutusohu alasse. Üleujutusohust tulenevalt vajadusel esitatakse nõuded ehitusprojektile.